

Abrahams gebed voor Sodom

Schriftlezing: Genesis 18:16-33; Genesis 19:27-29

Tekst: Genesis 18:22-23

Zingen:

Ps. 99:5

Ps. 119:68

Ps. 5:3, 4 en 12

Ps. 3:2

Ps. 68:16

Geliefde gemeente, aan het begin van het boek Handelingen komen wij een Godvrezende diaken tegen die ook evangelist is geweest. We kennen hem wel. Zijn naam was Stephanus. Wat heeft deze man met liefde mogen arbeiden in de christelijke gemeente van Jeruzalem. Daar heeft hij rijk van Christus mogen spreken en van Hem mogen preken.

Maar als wij de hoofdstukken uit zijn levensgeschiedenis lezen in Gods Woord, dan komen we er wel achter dat de prediking van hem niet werd gewaardeerd en geaccepteerd door de wettische farizeeën en schriftgeleerden. Hun haat tegen Stephanus werd steeds groter, zó groot dat ze hem op een gegeven moment gevangen genomen hebben en hem ter dood veroordeeld hebben om hem te stenigen.

En toen dat moment aangebroken was, en Stephanus gestenigd werd buiten de stad, gebeurde er wat. Weet je wat? Die man begon te bidden. Hij mocht optreden als een voorbidder. Voor wie? Ja, voor die vijanden om hem heen, die stenen opwierpen om naar hem te gooien. Hij werd innerlijk daartoe gedrongen, vanwege de bewogenheid met de zielen van al die mensen die om hem heen stonden, maar die ook op reis waren naar de eeuwigheid. En dat deed hem indringend bidden, smeken tot de Heere: *Heere, reken hun deze zonde niet toe.*

En dan was het op dat moment nog helemaal niet de werkelijkheid, maar op Gods tijd werd het gebed van deze voorbidder Stephanus wel verhoord. Want jongens en meisjes, weet je wie daar ook in de buurt aanwezig was toen Stephanus werd gestenigd? Saulus van Tarsen. En die was daar bezig om op de klederen van de Joodse Raad te passen. Is op Gods tijd deze man niet als een vuurbrand uit het vuur gerukt? Ziet u wel welke kracht die voorbede van Stephanus heeft mogen doen?

Hoe kan het ook anders? Want die voorbede van Stephanus vloeide voort uit de voorbede van Jezus. Want wat heeft Christus gebeden, toen Hij aan het kruis werd genageld? *Vader, vergeef het hun; want zij weten niet wat zij doen.*

En gemeente, zoals Stephanus eens verwaardigd werd om als een voorbidder op te treden voor zijn vijanden, zo heeft ook Abraham, de vader van alle gelovigen, eens mogen bidden. Toen hij hoorde van dat verschrikkelijke oordeel dat de Heere ging voltrekken over Sodom en de omliggende steden, ja, Sodom, waar ook zijn geliefde neef Lot woonde. En bij dat gebed van Abraham mogen wij vanmorgen stilstaan.

Het uitgangspunt voor de prediking is Genesis 18, vers 22 en 23:

Toen keerden die mannen het aangezicht vandaar, en gingen naar Sodom; maar Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des HEEREN. En Abraham trad toe, en zeide: Zult Gij ook den rechtvaardige met den goddeloze ombrengen?

Wij schrijven als thema boven de prediking: **Abrahams gebed voor Sodom**. En staan stil bij de volgende gedachten:

1. Een bewogen gebed.
2. Een aanhoudend gebed.
3. Een afgebroken gebed.

1. Een bewogen gebed

We hebben de vorige keer gehoord dat Abraham voor de vijfde keer bezoek van de Heere kreeg. En dit keer kwam de Heere niet alleen, maar Hij kwam samen met twee engelen uit de hemel, en alle drie hadden zij voor een ogenblik een menselijke gedaante aangenomen.

Waarom kwam de Heere opnieuw tot Abraham? Om twee dingen. In de eerste plaats om hem, en nu ook zijn vrouw Sara, de geboorteaankondiging van Izak bekend te maken. Maar de Heere had besloten om nog meer bekend te maken aan Abraham. Hij wilde nog meer aan Zijn vriend openbaren. Hij kwam niet alleen met de genade van de komst van Izak, en de genade dat uit Izak dat grote volk zou voortkomen, en dan de genade van alle genaden, dat uit dat volk Christus zal voortkomen. Maar Hij ging ook aan Abraham bekendmaken dat Hij naar Zijn recht de steden van Sodom en Gomorra zou gaan oordelen vanwege de zonde.

Wat kunnen we daar als eerste van leren? Dat de Heere tot Abraham kwam met altijd weer dat evenwichtige Woord, die steeds terugkerende boodschap: enerzijds van Gods genade, en anderzijds van Gods recht.

Misschien heb je je weleens afgevraagd: waarom begint de Heere na die geboorteaankondiging van Izak opeens te spreken over het oordeel over Sodom? Waarom staat dat nu allemaal in één hoofdstuk, Genesis 18? Omdat daar een verband in te ontdekken is, gemeente.

Enerzijds was daar die genadeboodschap dat God Zijn belofte ging vervullen. Izak zal geboren worden en straks zal Christus geboren worden. En uit Izak zal een heel groot volk voortkomen. Maar de Heere heeft ook tegen Abraham gezegd dat dat volk dat uit hem zou voortkomen, wonen mag in het land waarin Hij hem gebracht heeft, het beloofde land.

En wij weten nog wel, toen Abraham het beloofde land in mocht trekken, dat heel dat land gevuld was met andere volkeren. Wil straks dat grote nageslacht van Abraham hier in dit land kunnen wonen, dan moeten wel al die volkeren weg. En dat zal de Heere ook gaan doen. Wanneer? Wanneer gaat de Heere dat dan doen? Dat heeft de Heere al aan Abraham geopenbaard.

Dan bladeren we toch nog heel even terug in de levensgeschiedenis van Abraham, naar Genesis 15, vers 16. Daar lezen wij: *Want de ongerechtigheid der Amorieten is tot nog toe niet volkomen*. Dus dat grote nageslacht zal terugkeren, nadat ze jaren in Egypte zijn geweest, maar wanneer zal dat gebeuren? Als de maat van de zonde van de Amorieten, en daarbij mogen we ook de andere volkeren in het land Kanaän rekenen, vol zal zijn. Als de maat van de zonde van dat volk en die volkeren vol zal zijn, dan zal de Heere komen en zal Hij die volken gaan vernietigen, zodat Israël in het beloofde land zal mogen wonen.

En dat zal zeker gebeuren. Abraham zal er zelfs nu al van getuige mogen zijn dat de Heere dat met een deel van het land Kanaän gaat doen, dat deel waar ook de steden Sodom en Gomorra lagen.

Kijk, en dat kwam de Heere nu ook aan Abraham bekendmaken. Dus niet alleen dat grote volk en Izak, maar ook dat ze daadwerkelijk in dit land zullen wonen en al die andere volkeren verdelgd zullen worden.

Daarom horen wij de Heere zeggen in vers 20 en 21 van Genesis 18: *Terwijl het geroep van Sodom en Gomorra groot is, en terwijl haar zonde zeer zwaar is, zal Ik nu afgaan en bezien, of zij naar haar geroep, dat tot Mij gekomen is, het uiterste gedaan hebben; en zo niet, Ik zal het weten.*

De Heere heeft de zonden van Sodom en Gomorra gezien en gehoord. Het waren stemmen die van de aarde naar boven gingen en die in de hemel werden gehoord. En nu is de Heere gekomen met twee van Zijn engelen, en Hij zal zo dadelijk die twee engelen naar Sodom gaan sturen. En die engelen moeten gaan kijken in Sodom, of het inderdaad waar is wat God in de hemel heeft gehoord en gezien.

Op een menselijke wijze laat de Heere hier weten dat Hij een rechtvaardige Rechter is. En dat Hij als rechtvaardige Rechter Zijn vonnis alleen zal uitvoeren na een grondig onderzoek. Natuurlijk, gemeente, wist de Heere wel in Zijn alwetendheid hoe erg het daar in Sodom en Gomorra was. En toch laat Hij Zijn engelen een onderzoek doen. Opdat Abraham zich er des te meer van bewust zal zijn hoe rechtvaardig het oordeel zal zijn dat God over Sodom en die steden besloten heeft vanwege de zonden.

Abraham hoort het: de zonden van Sodom zijn zeer zwaar. Wat zijn die zonden van Sodom? De Bijbel laat het ons wel weten. We vinden verderop in de Heilige Schrift een samenvatting van de zonden van Sodom, in Ezechiël 16, vers 49 en 50. Ik zal het u voorlezen:

Zie, dit was de ongerechtigheid uwer zuster Sodom: hoogmoed, zatheid van brood, en stille gerustheid had zij en haar dochteren; maar de hand des ellendigen en nooddruftigen sterkte zij niet. En zij verhieven zich, en deden gruwelijkheid voor Mijn aangezicht; daarom deed Ik ze weg, nadat Ik het gezien had.

In deze woorden vinden wij vijf zonden van Sodom. En dan ga ik ze u prediken. Ik ga ze jou voorhouden, ook mijzelf. Waarom? Om naar een ander te kijken? Nee, om eens naar binnen te kijken, in je eigen hart.

De eerste zonde die genoemd wordt, is de zonde van hoogmoed. Wie is daar zonder van? Niemand. Wat is dat eigenlijk? Dan verhef je jezelf boven een ander en ga je leven alsof je zelf wat bent. Wanneer heb je voor het laatst iets negatiefs over een ander gezegd? Dat is een bewijs dat je hoogmoedig bent. Wanneer was je het niet eens met Gods weg? Dat is een teken dat je hoogmoedig bent. Hoogmoed gaat zelfs zo ver dat in deze wereld de mens wil afrekenen met God. Is dat niet de zonde van het paradijs? God van de troon en ik erop. En dat kwam in Sodom openbaar.

Dan de tweede zonde: zatheid van brood. Dat betekent dat er in Sodom een overvloed was aan voedingsmiddelen en genotsmiddelen. Sodom ging ten onder in materialisme. Alle zegeningen van de welvaart, en geen mens verstond meer het afhankelijke leven met de Heere. *Laat ons eten en drinken, want morgen sterven wij.* Heb je het ook al in je hart ontdekt?

En dan de derde zonde: stille gerustheid. Dat is een uitdrukking die iets zegt over de roeping die de mensen in Sodom zouden moeten beantwoorden, namelijk de roeping om te arbeiden, om getrouw je werk te doen. Maar dat deden ze in Sodom helemaal niet. Ze wilden liever altijd vakantie houden en af en toe werken. Dat was de geest van Sodom. Een soort luilekkerland. Niet

meer de heilige roeping om getrouw je werk te doen en dan af en toe eens een moment van rust te hebben, maar leven van vakantie naar vakantie, en daartussen zo nu en dan eens wat doen.

De vierde zonde was egoïsme. Ze keken helemaal niet om naar de armen en de noodduftigen. Wat is dat een groot gevaar in tijden van welvaart. Winkel na winkel aflopen, dure dingen kopen, genieten van alles wat er is, maar aan een arme zwerver voorbijlopen.

En dan de laatste zonde, die wordt door Ezechiël omschreven als gruwelijkheid. Wat was dan de gruwelijkheid in Sodom? Dat waren alle mogelijke zonden tegen het zevende gebod. Allerlei zonden op seksueel gebied, waarbij in het bijzonder de zonde van homoseksualiteit hoogtij vierde. En we zien het gebeuren in de geschiedenis. Als dan die twee engelen, als twee mannen, de stad Sodom binnenkomen en de inwoners van Sodom hen zien binnengaan in het huis van Lot, dan gaan ze dat huis omsingelen en eisen ze die twee mannen op, want ze willen zondige seksuele daden met deze mannen doen. Gewoon open op straat.

Zie daar de zonden van Sodom en Gomorra. Zonden die de engelen moeten gaan bezien. Daarom staat er ook in vers 16: *Toen stonden de mannen op vandaar, en zagen naar Sodom toe.* En ze zullen het inderdaad gaan ontdekken. De zonden roepen om het welverdiende oordeel.

Als dan die twee engelen zijn vertrokken, dan blijft de Heere achter bij Abraham. En dan mag Abraham getuige zijn van een alleenspraak van de Heere met Zichzelf. Dan horen wij de Heere in vers 17 tot en met 19 zeggen: *Zal Ik voor Abraham verbergen, wat Ik doe? Dewijl Abraham gewisselijk tot een groot en machtig volk worden zal, en alle volken der aarde in hem gezegend zullen worden. Want Ik heb hem gekend, opdat hij zijn kinderen en zijn huis na hem zou bevelen, en zij den weg des HEEREN houden, om te doen gerechtigheid en gericht; opdat de HEERE over Abraham brenge, hetgeen Hij over hem gesproken heeft.*

Waarom gaat de Heere nu aan Abraham bekendmaken wat Hij besloten heeft over Sodom en Gomorra? Omdat het allereerst iets is wat Abraham aan zijn nageslacht moet doorgeven. Opdat zijn nageslacht, dat grote volk dat uit hem voortkomen zou, beseffen zou dat de Heere de zonde echt straft. En dat er een zegen in ligt als de Heere ziet dat Zijn volk wandelt in Zijn wegen. Dat zijn wegen, zo zegt de Heere, van gerechtigheid en gericht. Dat zijn wegen die in overeenstemming zijn met Zijn heilige wet. En wie dat niet doet, die moet vrezen voor Gods oordelen. Dus het heeft een functie voor het nageslacht van Abraham.

Maar er is nog iets waarom de Heere dit aan Abraham bekendmaakt, namelijk voor Abraham zelf. Hoe wordt Abraham in onze tekst duidelijk neergezet? In vers 19: *Want Ik heb hem gekend.* Wat een woord, gemeente, als je dat mag weten. Als de Heere het in je hart afdrukt: *Ik heb hem gekend.* Daar komt nou die uitdrukking vandaan: een gekende des Heeren. Abraham hoorde bij degenen die van de Heere zijn. Abraham was een gekende van eeuwigheid. Hij was verkoren tot zaligheid. En hij heeft door genade ervaren hoe groot het wonder is om in een rechte weg zalig te worden.

En dat maakt hem nu bewogen met medereizigers op reis naar de eeuwigheid. Als Abraham hoort wat de Heere met Sodom gaat doen, waar ook Lot woont met zijn gezin, en waar allemaal andere mensen wonen, hoe goddeloos ook, maar die wel een ziel hebben voor de eeuwigheid geschapen, dan raakt dat zijn ziel. Daar raakt het zijn hart. En wordt hij gedrongen om met bewogenheid te bidden voor Sodom en de andere steden.

Wat kunnen wij daarvan leren, gemeente? Allereerst staat dit in de Heilige Schrift beschreven opdat wij zouden beseffen dat wij ook leven in de dagen van Lot. Later zal de Heere Jezus, als Hij

op aarde is, dat ook zo zeggen. In het einde der dagen komen de dagen van Lot. En we zijn toch niet blind, gemeente? We zien het toch om ons heen, ook in ons wegzinkend vaderland, dat vooroploopt in de zonden. Dat de zonden van Sodom en Gomorra ook hoogtij vierten in onze dagen, in ons land.

Maar gemeente, dan kom ik weer heel even terug op die profetie van Ezechiël. Als Ezechiël dit moet gaan preken, dan moet hij dat preken tegen het bondsvolk Israël. En is het je opgevallen in Ezechiël 16 hoe de Heere het ten diepste door Zijn knecht tot het volk spreekt? Weet je wat Hij zegt? *Sodom is uw zuster*. Dat is ontdekkend. Dan zegt de Heere als het ware: Sodom staat niet ver bij je vandaan, maar Sodom zit in je hart. En heb je dat ontdekt? Die zonden die zojuist genoemd zijn?

En dan te bedenken: de Rechter staat voor de deur. Ook in onze tijd, en naarmate de eindtijd korter wordt, raakt de maat van de zonden vol. Pas op dat je dat niet alleen toepast op een land of op een volk, maar dat dat ook heel persoonlijk zo kan zijn. Al maakt de wereld zich rijp voor het eindoordeel, ten diepste maakt elk mens zich van nature rijp voor het eindoordeel.

En als je nou onbekeerd blijft voortleven, lieve gemeente, dan begeef je je in zo'n groot gevaar, namelijk in het gevaar dat je ook heel persoonlijk de maat van de zonden vol gaat maken. En als er dan een moment komt dat de Heere je overgeeft en de maat van de zonden vol is, dan is bekering niet meer mogelijk. Dan komt het welverdiende oordeel.

En dan kom ik naar je hart vanmorgen, als gezant van Christus' wege. Zal het goed zijn, gemeente, als de Heere je vanmorgen gaat onderzoeken? Als Hij nu vanmorgen in de hemel gezegd heeft tegen de engelen: daal eens af in de gemeente van Kralingen. O Mijn engelen, ga eens kijken wat er gebeurt als er gepredikt wordt in de gemeente van Kralingen. En kom straks na de dienst Ons in de hemel vertellen wat je gezien hebt. O, zijn er hier vanmorgen, ik hoop het niet, van wie de engelen straks moeten zeggen: daar zit een jongen, daar zit een meisje, daar zit een man, daar zit een vrouw, die is bezig om de maat van de zonde vol te maken. Hij blijft, zij blijft maar onbekeerd, onverzoend, zonder Christus voortleven. Weer een week voorbij sinds de vorige zondag, onverzoend.

Hoe lang nog, onbekeerde zondaar? Hoe lang nog durf je bezig te zijn om de maat van de zonden vol te maken? En denk niet dat je dat met je uitwendige godsdienst kunt camoufleren. Dat kan niet. Het houdt het niet in het gericht. Dat is de ernst vanmorgen. Zal het goed zijn als de Heere je komt onderzoeken? Hoe kunnen de engelen van u, jou en mij straks in de hemel getuigen?

Weet je wat een wonder is? Als je door genade opgezocht bent en door genade wedergeboren bent tot een levende hoop. Weet je wat een wonder is, als je door genade mag weten: ik ben een gekende des Heeren. Dat je door genade David kan meezingen: *Ik heb den HEERE lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord. En Hij heeft mij uit een ruisende kuil, uit modderig slijk opgehaald; en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt. En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen God*. O, daar raak je net als Abraham bewogen met je medemens. Daar gaat de Heere van je een lastdrager maken. Daar gaat de Heere van je een voorbidder maken. Zelfs voor mensen die in grote zonde leven. Hier in de grote stad Rotterdam, in de omliggende plaatsen waar wij mogen wonen, in de straat waar je woont, op je werk, op school, binnen de familie en vriendenkring.

Wat een zegen om daar met een bewogen hart, tegelijkertijd ootmoedig en vrijmoedig, te mogen gaan tot de troon der genade, als een voorbidder voor zondaren. Kijk, daar kwam Abraham ook terecht.

2. Een aanhoudend gebed

Toen die twee engelen naar Sodom vertrokken waren, bleef de Heere achter bij Abraham. En wat deed Abraham toen? Draaide Abraham zich ook om, jongens en meisjes, om terug te gaan naar zijn tentenkamp, waar Sara achtergebleven was? Nee. Want wat lees ik in onze tekst? *Toen keerden die mannen het aangezicht vandaar, en gingen naar Sodom; maar Abraham bleef nog staande voor het aangezicht des HEEREN.*

Abraham bleef staan voor het aangezicht des Heeren. Ja, hij deed meer dan dat. Hij naderde tot de Heere. Hij trad toe. Waarom? Hij begeerde zijn hart uit te storten voor de Heere. Hij werd gedrongen om te bidden voor Sodom, voor Lot, voor zijn gezin. Ja, hij kwam heel dicht bij de Heere.

En weet u, dat was nu het werk van de Heere Zelf. Want de Heere wist wel wat er in het hart van Abraham omging. Hij wist wel dat Abraham zijn hart wilde uitstorten. Daarom ging de Heere niet mee met die twee engelen naar Sodom, maar bleef Hij achter bij Abraham. En zonder woorden liet de Heere als het ware aan Abraham weten: Abraham, nu Ik hier zo dicht bij je blijf, nu je zo dicht bij Mij kan komen, zo dicht tot Mij kan naderen, dat is nu een reden om je hart uit te storten. Abraham, kom nu maar dicht bij Mij. Abraham, leg je hart maar helemaal voor Mij open. *Doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen.*

Kijk, dat deed Abraham komen in het gebed voor Sodom, voor Gods aangezicht. Laten we eens gaan luisteren en zien hoe Abraham dat deed. Dan zien we een paar prachtige geestelijke kenmerken van het ware gebed.

In de eerste plaats blijkt dat Abraham heel eerbiedig is. Zijn hart is vervuld met eerbied en diep ontzag. Want hij ontdekt: de Persoon Die voor mij staat is niet alleen een genadig Heere, maar is ook de Rechter van het ganse aardrijk. En dan wordt zijn hart zo vervuld met een hoogachting voor Gods gerechtigheid, dat Abraham als het ware een beroep gaat doen op Gods gerechtigheid.

Op twee manieren. Allereerst blijkt uit heel zijn houding en uit de woorden die hij spreekt dat hij niet zegt dat er in God onrecht te vinden is. Absoluut niet. Het is echt rechtvaardig als de Heere Sodom en Gomorra zou straffen. Maar tegelijkertijd is er ook nog wat anders. Het is alsof Abraham zegt: maar Heere, zult U dan de rechtvaardigen met de goddelozen laten omkomen? Dat kan toch ook niet voor Uw gerechtigheid bestaan? Dat past toch ook niet bij Uw rechtvaardigheid, om zelfs de rechtvaardigen te laten omkomen met de goddelozen? Dat kan toch niet?

En heel eerbiedig mag Abraham dat uitspreken voor Gods aangezicht: *Het zij verre van U, naar deze zaak te doen, te doden den rechtvaardige met den goddeloze, dat de rechtvaardige zij gelijk de goddeloze; verre zij het van U! Zou de Rechter der ganse aarde geen recht doen?* Wat een eerbied voor dat heilige Wezen van de Heere.

Het tweede wat we in dit gebed opmerken is: Abraham is eerlijk. En waar blijkt zijn eerlijkheid uit? Dat er maar twee soorten mensen bestaan. Hij heeft het over goddelozen en rechtvaardigen. Wie zijn rechtvaardig? Dat zijn mensen die genade gevonden hebben in de ogen van de Heere, zoals Abraham zelf, maar ook zijn neef Lot, van wie de Bijbel zegt dat Lot een rechtvaardige ziel had.

Rechtvaardigen vallen op in een wereld vol van goddeloosheid. Die leven niet als de wereld. Die komen in hun handel en wandel openbaar als anders. Zij komen, als het goed is, openbaar als een leesbare brief van Christus, Die ons in de Bijbel getekend wordt als de Rechtvaardige. Zo zijn de goddelozen niet. En dat zijn ten diepste alle mensen die niet wedergeboren zijn. Al zit je keurig netjes in de kerk, maar als je niet wedergeboren bent, levend gemaakt bent met Christus, ben je ten diepste nog een goddeloze en geen rechtvaardige.

U beseft, Abraham, dat er in Sodom twee soorten mensen zijn: rechtvaardigen en goddelozen. En dat heeft hij eerlijk beleden.

Nog een derde geestelijke karaktertrek van het ware gebed, zoals die hier bij Abraham openbaar komt. Eerst noemde ik: eerbiedig. Ten tweede: eerlijk. En in de derde plaats: ootmoedig. Want wat lees ik in vers 27? *Zie toch, ik heb mij onderwonden te spreken tot den Heere, hoewel ik stof en as ben.*

Nee, Abraham stond niet boven Sodom. Heb je het ook al geleerd? Abraham wist wat zijn afkomst was. Wat een zegen als een kind van God zijn afkomst nooit vergeet, en telkens weer bepaald wordt bij de grote nood waaruit de Heere zo iemand getrokken heeft. Waar kwam hij ook alweer vandaan, jongens en meisjes, Abraham? Uit Ur der Chaldeeën. En hoe heeft hij daar geleefd? Heel zondig. Hij diende de afgoden.

Nee, Abraham heeft het wel geleerd: ik ben niet beter dan die mensen in Sodom. Daarom komt hij als een ootmoedige bidder en zegt hij: Heere, ik ben niets meer dan stof en as. Daarmee wilde hij zijn nietigheid voor de Heere belijden.

Weet je wat Johannes Calvijn bij deze woorden schrijft in zijn verklaring? Hierop komt het neer: hoe dichter Abraham tot God nadert, des te beter gevoelt hij hoe ellendig en verwerpelijk de staat van een mens is. Want het is alleen de glans van Gods heerlijkheid die de mens ontdoet van zijn dwaas en verwaand vertrouwen en hem met schaamte bedekt en volkomen vernedert. O, wat was Abraham klein en ootmoedig toen hij bad voor Sodom.

Maar weet je, dan kom ik bij een vierde trek in zijn gebed. Hij was ook vrijmoedig. En twee keer komen we in dit gebedsleven van Abraham het woordje *onderwonden* tegen, vers 27 en 31. Weet je wat dat vanuit het Hebreeuws betekent? Zoveel als: Heere, nu heb ik een begin gevonden om tot U te spreken. Heere, ik heb het aangedurfd om grote dingen aan U te vragen. Heere, ik heb vrijmoedigheid genomen om tot U te spreken om verschoning in het gericht dat U over Sodom en Gomorra hebt uitgesproken.

Dat is vrijmoedig. Als je zo mag beginnen te spreken, ja, mag durven te spreken, als een nederig klein mensje, stof en as, tegen de Rechter.

Dan kom ik bij een vijfde karaktertrek in zijn gebedsleven. Hij mag aanhouden in het gebed. Hij mag heel ver gaan in zijn bidden om het behoud van Sodom. Hij zegt: Heere, als er nou vijftig rechtvaardigen zijn, trek dan Uw oordeel in. En de Heere doet het. En dan gaat hij verder: vijfenveertig, veertig, dertig, twintig, tien. Heere, al zouden er nog maar tien in de stad zijn, verderf de stad toch niet, opdat dat kleine kuddeke van rechtvaardigen, al zijn het er dan tien, niet met de goddelozen zou omkomen.

En elke keer zei de Heere dat Hij het zou doen. Zelfs bij die zesde keer, toen Abraham het over tien rechtvaardigen had, zei de Heere: *Ik zal haar niet verderven, om der tienens wil.* Wat een vrijmoedigheid. Wat een vrijmoedig aanhouden in het gebed.

Daarmee wil de Heere ons gebedsonderwijs geven vanmorgen, gemeente. Allereerst in de gestalte van het gebed. Dat moet eerbiedig zijn. Dat moet eerlijk zijn. Ootmoedig. Dat is aangenaam voor de Heere. Zullen we ons gebedsleven daar eens naast leggen? Denk eens terug aan je laatste gebed. Was het eerbiedig? Ik zeg het ook tegen mezelf. Was het eerlijk? Was het ootmoedig?

Wat is een aangenaam gebed? U moet het vanmiddag maar eens nalezen in Zondag 45. Daar vraagt de onderwijzer: wat behoort tot zulk een gebed dat Gode aangenaam is en van Hem verhoord wordt? Leg je leven daar maar eens naast. Dat is een aangenaam gebed, als er ware Godskennis is en zelfkennis. Dan leer je verstaan: het gebed kan alleen maar verhoord worden om Christus' wil.

Abraham was ook een aanhouder in het gebed. Mogen wij dat ook zijn? Hebben we geleerd om te blijven staan voor Zijn aangezicht? Hebben we geleerd om toe te treden, te naderen tot Zijn aangezicht? Laat ons eerlijk zijn. Staan we soms niet te snel op van onze knieën? Gaan we zo weer over tot de orde van de dag? Maar heb je nu zo'n gebedsleven, dat telkens weer terugkeert? Natuurlijk kun je niet een hele dag voor Gods aangezicht liggen, je hebt ook je roeping in deze wereld. Maar is daar wel dat aanhouden in het gebed? Eerbiedig, eerlijk gemaakt, ootmoedig, met geloofsvrijmoedigheid, om dan in die weg iets te mogen leren verstaan en beleven: *Ik riep den HEERE niet vruchteloos aan; Hij wil mij niet versmaden in al mijn tegenheden.*

3. Een afgebroken gebed

Ja, met vrijmoedigheid en ootmoedigheid mocht Abraham aanhouden in het gebed voor Sodom. En steeds weer, zo hoorden wij, beantwoordde de Heere zijn smeekbeden. Maar wat gebeurde er nu toen Abraham voor de laatste keer gebeden had, of de Heere om tien rechtvaardigen de stad zou willen verschonen en niet verderven, en toen de Heere zelfs ook had gezegd: *Ik zal haar niet verderven, om der tienens wil?* Wat gebeurde er toen? Toen stopte het gebed van Abraham.

Hoe kwam dat? Durfde Abraham niet meer verder? Hij moet toch wel bemerkt hebben hoe langmoedig de Heere is, dat Hij zelfs om tien rechtvaardigen de stad zou verschonen. Waarom ging hij niet verder, jongens en meisjes, om te vragen: Heere, als er nou eens vijf zijn? Ja, waarom ging Abraham zelfs niet tot het uiterste en zei: Heere, als er nou eens één is? En Abraham wist zeker dat er in ieder geval één was, want dat was Lot.

Waarom bad Abraham nu niet verder? Weet je waarom dat niet gebeurde? Dat was het werk van de Heere. Want ik lees in vers 33: *Toen ging de HEERE weg, als Hij geëindigd had tot Abraham te spreken; en Abraham keerde weder naar zijn plaats.* Dus na de woorden: *Ik zal haar niet verderven, om der tienens wil*, ging de Heere bij Abraham weg. Toen stond Abraham niet meer voor het aangezicht des Heeren. Toen kon hij niet meer naderen tot het aangezicht des Heeren. En in dat stilzwijgende vertrek van de Heere bij Abraham vandaan zei de Heere als het ware: Abraham, tot hiertoe en niet verder.

Dat moet Abraham verstaan hebben, want hij ging de Heere niet achterna om verder te bidden, maar hij draaide zich ook om en ging terug naar zijn tentenkamp.

O ja, hij had in zijn aanhoudend bidden echt wel bemerkt dat de Heere hem hoorde, want de Heere gaf elke keer weer antwoord. En daarin moet hij echt de lankmoedigheid van de Heere ontdekt hebben, en ook bemerkt hebben dat de Heere groot is van goedertierenheid. Hij zal verwonderd geraakt zijn, hoe verder hij in zijn gebed mocht komen, hoe groot Gods genade is, zelfs om der tienens wil.

Maar Abraham kwam er ook achter: alleen Gods raad zal bestaan, en Hij zal doen wat Hij besloten heeft. O ja, Hij zal er inderdaad wel voor zorgen dat de rechtvaardigen niet met de goddelozen zullen omkomen. Straks wordt Lot met zijn twee dochters bevrijd uit Sodom. En al weten we van die dochters feitelijk niets, van Lot weten we toch zeker dat hij een rechtvaardige is geweest. En Lot is niet omgekomen met de goddelozen van Sodom.

Maar Abraham heeft ook ontdekt dat wat de Heere in Zijn raad besloten heeft, dat zal gebeuren. Het oordeel over Sodom en de andere steden was door Abraham niet meer af te bidden. En Abraham is er tot zijn ontzetting achter gekomen. We hebben het gelezen in Genesis 19: *En Abraham maakte zich des morgens vroeg op naar de plaats, waar hij voor het aangezicht des HEEREN gestaan had. En hij zag naar Sodom en Gomorra toe, en naar het ganse land dier vlakke; en hij zag, en ziet, er ging een rook van het land op, gelijk de rook eens ovens.*

Gemeente, ik hoop dat u proeft wat ik nu ga zeggen. Ik heb echt geworsteld in mijn studeerkamer over dit deel. Ik heb gezegd: Heere, hoe moet je dit nu toch toepassen? Met alle voorzichtigheid, want hier ligt wel een ernstige les.

O ja, laten we voor ogen houden en laten we het ook vasthouden dat de Heere het gebed gegeven heeft als een genademiddel. En zolang we leven, mogen we bidden. Voor onszelf, voor onze naasten. Ja, de Heere roept er ons steeds weer toe op: *Bidt zonder ophouden. Doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen. Stort voor Mij uit uw ganse hart. Werpt al uw bekommernis op Hem; want Hij zorgt voor u.* Hij heeft zelfs een gelijkenis uitgesproken, toen Hij op de aarde was, over die onrechtvaardige rechter die die aanhoudende weduwe uiteindelijk toch recht deed. En hoe heeft de Heere deze gelijkenis ingeleid? Met die veelzeggende woorden: *Dat men altijd bidden moet, en niet vertragen.*

Dat moeten we vasthouden, gemeente. We mogen blijven bidden. Zeker als het gaat om de zaligheid van je ziel.

Maar Gods Woord laat ook wat anders zien. Dat de Heere een gebed voor een persoon of een zaak kan afbreken. Alsof de Heere zegt: spreek Mij niet meer van deze zaak. We zien dat bij Mozes, die zo graag het land Kanaän binnen wilde, en het zo vaak gevraagd heeft. Maar de Heere zei op een gegeven moment: Mozes, spreek Mij er niet meer van. Tot hiertoe en niet verder. En toen werd dat gebed van Mozes afgebroken. Nu was dat feitelijk voor Mozes nog niet zo erg, dat deze zaak niet verhoord werd waar hij om bad, want toen hij stierf op de Nebo, ging hij in in het hemelse beloofde land.

Maar ik lees ook wat anders in de Bijbel. Als de Heere Saul verworpen heeft, trekt Samuel zich dat zó aan dat hij blijft smeken tot de Heere. Totdat de Heere op een bepaald moment zegt: hoe lang draagt gij leed om Saul, dien Ik verworpen heb? En toen werd dat gebed van Samuel afgebroken. Want in het leven van Saul was de maat van de zonde vol.

Zo kan de Heere wel eens een gebed afbreken. We moeten het maar eerlijk zeggen, omdat de Bijbel ons dat voorhoudt.

Maar daar wil ik niet mee eindigen. Daar wil ik nu juist niet mee eindigen vanmorgen. Want hoe aangrijpend het ook is dat de Heere soms een gebed van een van Zijn kinderen afbreekt, en hoe het in Gods wijsheid soms kan bestaan dat de Heere een bepaald gebed niet verhoort, weet u dat er een gebed is dat door God nooit wordt afgebroken? Dat is de voorbede van Christus, de geliefde Zoon van God, in Wie Hij eeuwig een welbehagen heeft.

En dan mogen we aan het einde van deze preek vanmorgen als het ware boven deze geschiedenis schrijven: meer dan Abraham is hier. O, dat gebed van de Heere Jezus Christus ging veel verder dan het gebed van Abraham. Ja, dat gebed van de Heere Jezus Christus begon al in de stilte van de eeuwigheid. En het duurt nog voort tot de jongste dag.

En weet u wat Christus, bij wijze van spreken, Zijn Vader kon voorhouden? Dan hoor ik de Heere Jezus als het ware tegen Zijn Vader zeggen: Vader, U hebt Mij een volk gegeven, een schare die

niemand tellen kan. En zij liggen met heel de wereld verdoemelijk voor God, voor U. En Vader, U hebt het ganse menselijk geslacht gezien. En U hebt onder het menselijk geslacht gezocht of er één was die rechtvaardig was voor U. En U vond er geen. En nu ben Ik hier voor U, o Vader, als Uw rechtvaardige Zoon. Zend Mij maar naar de aarde, opdat Ik de Zoon des mensen zou worden. Dat Ik op de aarde zal neerdalen als de ene Rechtvaardige te midden van alle goddelozen. O Vader, hier sta Ik voor Uw aangezicht en Ik bid U: zullen dan al diegenen die Gij Mij gegeven hebt, die schare die niemand tellen zal, zullen die nu met de goddelozen moeten vergaan? Zou U, o Rechter van de ganse aarde, Uw beminde kinderen om laten komen met de goddelozen? Nee, Vader, dat kan niet. Dat wilt U niet. Want hier sta Ik, als die ene Rechtvaardige die U gevonden hebt. En omdat Ik hier sta, Heere, en Ik Mij laat zenden naar de aarde om te lijden en te sterven aan het kruis, zult U toch de rechtvaardigen, Uw kinderen, niet laten omkomen met de goddelozen? Hier sta Ik om Uw welbehagen te doen. Laat het vuur van Uw toorn Mij maar treffen. Laat Mij maar neerdalen ter helle, om Uw volk, Mijn bruid, eeuwig te behouden.

Zo is Hij nog steeds bezig, gemeente, als die grote Voorbidder in de hemel. Vanuit de hemel ziet Hij neer op de gemeente van Rotterdam-Kralingen. En het is vanwege Zijn voorbidden dat op deze plaats gepredikt kan worden: u kunt nog zalig worden. Het is vanwege Zijn voorbidden dat u en jij nog verlost kunt worden van het welverdiende oordeel. Het is vanwege Zijn voorbidden dat Hij Zijn knechten laat verkondigen: haast u toch om uws levens wil. Laat u toch met God verzoenen.

Ja, het is omdat er in de hemel die grote Voorbidder Christus is, Die altijd leeft om voor Zijn volk te bidden, totdat de laatste van de gegebenen van Zijn Vader toegebracht is tot zaligheid. En niet één van die ontelbare schare zal in de eeuwigheid kunnen omkomen met de goddelozen.

Wat een zaligheid.

Amen.